

Stručná anotace předmětu

Cílem předmětu je:

- aplikace znalostí a předmětů fyzické geografie ČR a socioekonomické geografie ČR na příkladech v terénu;
- osvojení praktických dovedností pro přípravu a realizaci terénní výuky formou školního výletu nebo terénního cvičení pro žáky základní školy;
- zařazení této formy terénní výuky do ŠVP a tematického plánu výuky zeměpisu.

Osnova

1. Přípravná fáze

- Organizační část – doprava, ubytování, základní pokyny, bezpečnost;
- Odborná část – plánování trasy, příprava itineráře vzhledem k mapovým podkladům a regionálním zvláštnostem navštívených míst.

2. Realizační fáze

- Vedení určeného dne, zpracování zadaných úkolů, vedení terénního deníku, dokumentace trasy;

3. Závěrečná fáze

- Zpracování terénního deníku, zpracování získaných materiálů, prezentace navštívených míst, hodnocení, zpětná vazba, začlenění do ŠVP školy.

Po terénní výuce student schopen:

- Aplikovat obecné pojmy z fyzické a socioekonomické geografie v navštíveném regionu přímo v terénu.
- Vysvětlit vazby mezi přírodními a antropogenními systémy na příkladu navštíveného místa, např. vysvětlit lokalizační faktory rozmístění obyvatelstva a ekonomických aktivit v kontextu historických i současných událostí.
- Využít relevantní data a mapové podklady pro geografickou analýzu ve vybraném regionu.
- Interpretovat přírodní a socioekonomické jevy v krajině a využít je ve výuce zeměpisu na ZŠ.
- Orientovat se v terénu s ohledem na zásady bezpečného pobytu ve venkovním prostředí.
- Aplikovat základní kvalitativní metody geografického výzkumu (sběr dat z primárních zdrojů).
- Na základě navštívených míst zpracovat návrh na jeho aplikaci ve školním prostředí ZŠ.
- Seznámit širší laickou veřejnost s obsahem absolvované terénní výuky.

Příloha:

TERÉNNÍ DENÍK – výstup z terénních praxí KGE

Odborná a didaktická část

Přípravná fáze:

- **Popis plánované trasy nebo tras společně s mapovou přílohou, počtem kilometrů, převýšením a stručným nárysem komplexní geografické charakteristiky navštívených míst.**
- **Zajištění dopravního prostředku.**
- **Zajištění noclehů.**
- **Propočet nákladů na jednoho účastníka.**
- **Bezpečnost při cykloturistice, pěší turistice, vodácké turistice, jiném druhu turistiky.**
- **Doporučené pojištění**
- **Dopis rodičům.**

Realizační fáze:

- **Vedení poznámek k trase, pořizování fotodokumentace.**
- **Zastávkové a zajímavé body na trasách – atraktivity cestovního ruchu, dominanty, orientační body a jejich stručný popis.**
- **Pokud je k dispozici GPS, exportovat prošlou trasu a její výškový profil trasy – korekce skutečně projeté trasy oproti plánované trase.**
- **Cena a hodnocení kvality ubytování a dalších služeb.**
- **Vypracování zadaných úkolů (zadaných na konkrétní praxi).**
- **Vedení zadaných dnů odborně i technicky.**
- **Hodnocení vedoucího dne.**
- **Charakteristiku krajiny na trase můžete zpracovat podle návodu k hodnocení a rozpoznání struktury krajiny (uvedeno podle J. Kolečka, 3013.**

Přírodní neboli primární struktura krajiny – vzniká působením přírodních faktorů a procesů a sestává ze systému synergeticky propojených složek (komponenty: voda, vzduch, horniny a zeminy, reliéf, energie, půda a biota) a dílčích územních jednotek vykazujících zákonité stavy v prostoru a v čase.

Ekonomická neboli sekundární struktura krajiny – představuje antropogenní nadstavbu tvořenou mozaikou forem využití ploch (land use, resp. land cover), jejíž podstatu dokládají prostorově uspořádané plochy lesa, orné půdy, luk a pastvin, zástavby různého určení, trvalých kultur a mnoha dalších, ovšem vždy diferencované kvality.

Humánní neboli terciární, resp. sociální struktura krajiny – reprezentovaná rozmanitými v prostoru lokalizovanými společenskými a individuálními zájmy, limity a rozvojovými motivy, ale také i demografickými a sociálními parametry území.

Duchovní (spirituální neboli kvartérní) strukturu – symbolický prostorový vzor, emocionálně přijímaný jako "genius loci" krajiny daný jak imaginárními, tak skutečnými událostmi (bojiště, pobyty významných osobností, pověsti, hudba, pohádky apod.

(Propojení FG a SG aspektů – FG charakteristika krajiny ve vazbě na hospodářské činnosti v krajině s využitím lokalizačních faktorů.)

Závěrečná fáze

- **Zpracování dokumentace z realizační fáze výuky – doladění terénního deníku. Tvorba prezentace k realizované výuce.**

